

За Клия
27-03-14
[Signature]

Чрез Постоянна комисия „Международна дейност“

До Висшия съдебен съвет

ДОКЛАД

ВИШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
регистрационен индекс	Дата
М-М-137	27-03-14

От Дарина Неделчева Рачева-Генадиева, съдия в Административен съд – гр. Варна

Относно проведен дългосрочен стаж в Съда на Европейския съюз по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение в периода 01.09.2013 – 28.02.2014 година

[Signature]
20.03.14

Уважаеми г-жи и г-да Членове на Висшия съдебен съвет,

В периода 02.09.2013 – 28.02.2014 година по силата на Заповед № 95-20-034/02.08.2013 година бях командирована за участие в дългосрочен стаж в Съда на Европейския съюз по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение.

Институцията, в която се проведе стажа ми - Съдът на Европейския съюз, е създаден през 1952 година, и се състои от три юрисдикции: Съд, Общ съд (създаден през 1988 г.) и Съд на публичната служба (създаден през 2004 г.).

Съдът на Европейския съюз е една от институциите, създадени от първичното право на Европейския съюз (член 13, параграф 1 от Договора за Европейския съюз), като статутът, съставът и функциите му понастоящем са уредени в член 19 ДЕО, Раздел 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Протокол № 3 към ДФЕС относно статута на Съда на Европейския съюз. Основна задача на Съда на Европейския съюз е да осигурява „спазването на правото при тълкуването и прилагането“ на договорите. За тази цел, Съдът на Европейския съюз се произнася в съответствие с Договорите по искове, подадени от държава-членка, от институция или от физическо или юридическо лице; по преюдициални запитвания на националните юрисдикции относно тълкуването на правото на Съюза или относно действителността на актове, приети от институциите; както и в другите случаи, предвидени в Договорите.

Според извършеното от Административния комитет на Съда на ЕС разпределение, стажът ми се проведе в Съда, в кабинета на съдия Марко Иленич, Председател на Трети състав.

Съгласно Решение на Председателя на Съда, задачите на магистратите-стажанти по време на стажа се определят от съдията, в чиито кабинет са разпределени и зависят от организацията на работата в кабинета.

В началото на стажа се запознах с процесуалните норми, приложими от Съда в различните видове производства, уредени в Протокол № 3 относно статута на Съда на ЕС, Вътрешния и процедурния правилник на Съда.

От самото начало на стажа участвах в ежеседмичните заседания на кабинета на съдията, на които се обсъждат текущите задачи и новопостъпилите дела, внесени за разглеждане в Общото събрание. Имах възможност без излишни формалности да се обръщам за съдействие, въпроси, предложения към съдия Иленич, референдерите и

сътрудниците му, които ми отделяха необходимото време и внимание за по-бързото ми вписване в работата на кабинета.

В рамките на редовните ми задължения беше запознаването с предварителните доклади за Общото събрание на Съда.

Ежеседмичните заседания на Общото събрание са специфична особеност на работата в Съда. По принцип след постъпване на делото Председателят определя съдия-докладчик, а Първият генерален адвокат – генерален адвокат, на които се възлага конкретното новопостъпило дело. При разпределението се взема предвид еднородни и твърде сходни казуси да бъдат възлагани на един и същ докладчик с цел непротиворечива практика. В определена степен се отчитат и предходния опит и интересите на съдиите при разпределението на делата по материя, но липсва строга специализация.

След разпределението, съдията-докладчик изготвя предварителен доклад по делото с цел запознаване на всички останали съдии с фактите по делото, становищата на страните и правните въпроси, които стоят на обсъждане. В предварителния доклад се включват предложенията на съдията-докладчик за състава, в който да бъде разглеждано делото, за провеждане или не на открито заседание, за изготвянето или не на заключение на генерален адвокат, и някои други процесуални въпроси. Включва се и становището на съответния генерален адвокат. Тези подготвителни процесуални въпроси се решават от Общото събрание на всички съдии и генерални адвокати от Съда. Всеки съдия, независимо от това дали е докладчик, дали участва в състава на докладчика или няма да участва в по-нататъшното производство по делото, има възможност да изрази становището си по предложените от докладчика процедурни мерки. За тази цел сътрудниците в кабинета на всеки съдия, съобразно вътрешното разпределение на функциите, проучват в детайли предварителните доклади, и обсъждат със съдията съвместните особености и възможните становища по предложенията на докладчиците.

Запознаването с предварителните доклади на останалите съдии и разглеждането на процесуалните въпроси от всички членове на Съда има за цел не само установяване на сходни въпроси и уеднаквяване на практиката, но и определяне на подходящия състав (3, 5 или 13 съдии) за разглеждане на делото, в зависимост от сложността на поставения за решаване въпрос, наличието на предходна практика по сходни дела и други съображения.

По време на шестте месеца от стажа ми имах възможност да се запозная с над 250 предварителни доклада, внесени за разглеждане в Общото събрание, като съобразно вътрешното разпределение в кабинета бях определена да съставя вътрешен писмен доклад за делата, внесени в осем заседания на Общото събрание, или общо 125 предварителни доклада.

Тази задача определено беше изключително интересна и полезна за мен, тъй като ми даде възможност да се запозная с различните видове производства, разглеждани от Съда, от които допреди стажа имах по-подробна информация единствено за производствата по преюдициални запитвания.

Освен с внесените за разглеждане от Общото събрание дела, ми беше разпределено и бях отговорна да се запозная и да проследя развитието на едно от делата от момента на заседанието по него до приключването му /за съжаление до края на на стажа ми по делото не беше постановено решение/, с цел докладване и обсъждане със съдията на възможното становище. Производството по дело С-658/11, Парламент/Съвет, е образувано по иск на Европейския парламент за отмяна на решение на Съвета в областта на общата външна политика и политиката за сигурност. Води се по реда на член 263 ДФЕС /контрол за законосъобразност на актовете на институциите/ с доводи за съществени процесуални

нарушения при приемането му. Определено е за разглеждане в голям състав на Съда, и до момента липсва произнасяне.

Имах възможност да проследя производства с различно правно основание, по които се запознах с преписките и присъствах на проведените съдебни заседания, например по член 258 ДФЕС (иск срещу държава членка за установяване на неизпълнение на задължение, произтичащо от Договорите) - С-288/12, Комисия/Унгария; по член 265 ДФЕС (иск за установяване на неправомерно бездействие) - С-66/12, Съвет на Европейския съюз/Европейска комисия; по член 340 ДФЕС (извъндоговорна отговорност на Европейския съюз за вреди, причинени от негови институции или служители при изпълнение на техните задължения) - С-611/12 Р и С-13/13 Р, Giordano, Vuono и др.

Запознах се и с особеностите при разглеждане на жалби срещу решения на Общия съд в областта на марките, конкурентното право, държавни помощи, жалби срещу решения на Комисията за налагане на санкции и други.

По покана на г-жа Кънчева, българския съдия в Общия съд, имах възможност да присъствам в открито съдебно заседание по дело на Общия съд в областта на конкурентното право.

Делата с предмет преюдициални запитвания на националните съдилища са съществена част от водените в Съда на Европейския съюз производства. От делата, в които съдия Илещич участва в качеството си на съдия-докладчик, член на Голям състав или председател на Трети състав, имах възможност да проследя следните производства по интересни въпроси, свързани с пряката ми работа като съдия в данъчно/митническо отделение: С-80/12 *Felixstowe* и др. (данъчни облекчения за загуби при облагане с корпоративен данък във Великобритания) на Голям състав, С-3/13 *Baltic agro* (прилагане на регламент за антидъмнингови мита) на Трети състав, по които към момента липсва произнасяне; както и С-571/12 *Greencarrier*, на Трети състав, по което участвах в обсъжданията на кабинета по проекторешението. Главното производство по дело С-571/12 е с предмет оспорване на решение на митнически орган в производство по последващ контрол на декларирането. Поради факта, че разглежданите от мен дела са свързани с прилагането на данъчното и митническото законодателство, това дело беше от значителен интерес и в хода на работата по него имах възможност да разбера какви проблеми по прилагане на Митническия кодекс на ЕС се поставят за решаване в други национални съдилища, както и да сравня крайния резултат от тълкуването по това дело с досегашната практика на Административен съд - гр. Варна по подобни спорове.

От делата, свързани с въпроси за хармонизиране на законодателствата в областта на свободите на движение, интерес както за кабинета, така и за мен с оглед предходния ми опит като юриконсулт на дружество с дейност в областта на корабоплаването и съпътстващите го услуги, представляваха дела С- 83/13 *Fonnsnip*, разпределено на Голям състав; С-17/13 *Alpina* и С-207/13 *Wagenborg* на Трети състав (неприключили към момента). По дело С-17/13 бях поканена от служба „Протокол и посещения“ в Съда да направя презентация на делото пред група от 50 съдии от няколко First-Tier съдилища в Лондон, както и на група докторанти от Университета на Люксембург. В процеса на обсъжданията по искане на съдия Илещич направих проучване и изготвих доклад за италианската нормативна уредба за режима на корабоплаване в италиански териториални води и статута на различните водни пространства. По дело С-207/13 имах възможност да подготвя и пробно да напиша предварителен доклад за внасяне в Общото събрание на Съда. Интересен казус за взаимовръзките и йерархията на правата, прогласени в Хартата на основните права на Европейския съюз беше поставен за разглеждане по дело С-201/13 *Deckmyn* и *Vrijheidsfonds* на Голям състав. Съдействието ми по това дело се изразяваше в проучване на съдебната практика на ЕСПЧ по приложението на член 10 и член 14 от

Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, законодателството и съдебната практика на различни съдебни инстанции в САЩ, Германия, Франция, Белгия във връзка с авторските права, както и доктрината по въпросите на ограниченията при упражняване на авторски права. Допълнително съм представила писмени становища по конкретни въпроси, поставени от съдията и референдерите, включително във връзка със структурата и правомощията на български органи и институции.

В края на 2013 година във връзка с разпределянето на Трети състав на Съда за разглеждане на спешни преюдициални запитвания през следващия едногодишен период, се запознах с изискванията и процесуалните особености на този вид дела и получих съществено съдействие за теоретичните въпроси от страна на г-н А. Корнезов, референдер в кабинета на съдия Арабаджиев.

Имах възможността да се запозная с българските съдии в Общия съд – г-жа Марияна Кънчева и в Съда – г-н Александър Арабаджиев, с които обсъдихме ролята и значението на Съда на ЕС за тълкуване и безпротиворечиво прилагане на европейското право, както и влиянието на практиката на Съда върху съдебната практика на българските административни съдилища. Имах срещи с ръководителя на отдела за писмени преводи на български език – г-н Димитър Стефанов и част от юристите – лингвисти, с които коментирахме практически въпроси от взаимен интерес по изготвяне на преюдициални запитвания и предизвикателствата при съставяне на резюме на постъпилите български запитвания, придържане към изискванията за форма и обем и други.

В рамките на социалния живот имах възможност да се запозная с останалите магистрати, провеждащи стаж в Съда самостоятелно или по линия на ЕМСО, с които провеждахме редовни срещи, посещавахме организирани от Съда събрания, концерти, пътувания. Поради общите ни интереси, сходна възраст и опит, успяхме да създадем добри професионални и приятелски отношения, които запазваме и след завръщането ни.

По покана на Европейската мрежа за съдебно обучение присъствах на презентацията на Мрежата пред съдии от различни европейски държави, участници в работно посещение в Съда на 7 и 8 ноември 2013 година, и на последващата официална вечеря. Заедно с колегите ми магистрати, провеждащи стаж в Съда, взехме участие във Форум на магистратите, проведен в края на месец ноември 2013 година, по време на който се срещнах с българските участници. Присъствах на официалните заседания за полагане на клетва при частичната подмяна на състава на съдиите от Общия съд и Съда, на организирани от Съда лекции по повод посещенията на Федералния съд на САЩ и други.

С любезното съдействие на г-жа Хакшпил, ръководител на служба „Изследвания и документация“, получих пет екземпляра от изданията от Съда сборник със съдебна практика по данъчни дела през периода 1964-2012 година за библиотеките на петте административни съдилища, които разглеждат данъчни дела.

При възможност участвах и в т.нар. „български обеда“ – редовни срещи на българите – служители в Съда със служителите от други държави, изучаващи български език.

В заключение мога да кажа, че по времена стажа получих възможността да придобия задълбочени теоретични и практически знания в областта на прилагане на правото на Европейския съюз, за видовете производства, водени от Съда на ЕС. Общуването с юристи, доказани професионалисти в областта на европейското право беше изключително обогатяващо преживяване, и позволи да се убедя в множеството общи

правни традиции, които ни свързват с останалите европейски държави, както и в доброто ниво на българското правно образование. Работата ми за съдията, в чийто кабинет бях разпределена, за мен беше много удовлетворяваща и плодотворна, и ми позволи да се запозная с различен стил и метод на разглеждане на правни въпроси (макар принципно различаващи се от работата ми като национален съдия).

В личен план съм впечатлена от контактите си със съдия Илешич и неговите референдери и сътрудници, които намирам за изключително компетентни, трудолюбиви, мотивирани и отдадени на работата в кабинета. Получените знания ще имам възможност да ползвам в ежедневната си работа като съдия в Административен съд – гр. Варна, доколкото съществена част от водените от мен производства са свързани с прилагане на законодателството в областта на ДДС (хармонизирано в европейски план) и митническото право и процедури, уредени подробно на европейско ниво. С удоволствие споделям и предавам придобитите знания, умения и полезна информация на колегите си от Административен съд – гр. Варна. Освен полезни от професионална гледна точка, контактите ми със съдията, сътрудниците в кабинета, българските представители и служители в Съда, колегите от различни държави, бяха свързани с много положителни емоции, и допринесоха за постигане на една от главните цели на програмите за обмен – опознаването и създаването на взаимно доверие между магистратите от различните държави членки на ЕС.

Бих желала да изкажа благодарността си на домакиня на стажа Съда на Европейския съюз и на организатора Европейската мрежа за съдебно обучение.

Провеждането на стажа ми нямаше да е възможно без усилията, които положиха Председателят на Административен съд – гр. Варна и колегите ми от Административен съд – гр. Варна за решаване на организационните проблеми и за справяне с допълнителното натоварване вследствие продължителното ми отсъствие.

За предоставената ми възможност да взема участие в стажа и за своевременното уреждане на всички подробности в краткия период от одобряването на кандидатурата ми до заминаването, специални благодарности дължа на Националния институт на правосъдието и Висшия съдебен съвет.

Гр. Варна, 25.03.2014 година

С уважение:

(Дарина Рачева)